

Większość z nas uczestniczyła dziś w Colloquium Charitativum Novum, które wykładem na temat roli prawa w zachowaniu pokoju na świecie otwierała nasza laureatka. „Pokój” był dziś odmieniany przez wszystkie przypadki. Nawiązując do historycznego dialogu z 1645 roku (...) wciąż dochodzimy do tych samych wniosków. Nasi prelegenci jednoznacznie stwierdzili, iż tylko bratnia rozmowa i argumenty prawdy są w stanie uchronić ludzi przed konfliktami i wojnami. Pod warunkiem, iż są traktowane poważnie. (...)

Dziękuję pani profesor za cały dzień pani obecności, za spotkania. (...) Dziękuję kardynałowi Grzegorzowi Rysiowi i profesorowi Josephowi Weilerowi za ich pracę w kapitule Nagrody Mikołaja Kopernika Fides et Ratio i wskazanie właśnie pani profesor Marty Cartabii do tegorocznej wyróżnienia. Dzięki temu dziś gościmy [w Toruniu] tę wyjątkową postać - naukowca, prawnika, polityka - której dorobek naukowy i zaangażowanie we właściwą interpretację i stosowanie prawa czyni ją wierną kopernikańskiemu zawołaniu ze słynnego listu Mikołaja Kopernika do papieża Pawła III – iż dążeniem uczonego jest we wszystkim szukać prawdy: „Veritas in omnibus querenda set”.

Witamy panią na Kujawach i Pomorzu, w Grodzie Kopernika, mieście, które dało ludzkości jeden z najwybitniejszych umysłów wszech czasów. Kopernik jest bowiem nie tylko twórcą teorii heliocentrycznej, ale [też] badaczem, który jako pierwszy w nowożytnym świecie zastosował empiryczną metodologię badawczą w poszukiwaniu prawdy. Pozostawił więc po sobie narzędzie pracy badawczej, które stosują do dziś kolejne pokolenia naukowców. Ta metoda wymaga odwagi, kiedy nie opinia publiczna, a rozum i dążenie do poznania prawdy wiedzie człowieka nauki, często samotną drogą, pod prąd i wbrew powszechnemu oczekiwaniu zachowania status quo.

Wymaga odwagi, ale i pokory wobec nieskończoności drogi poznania. Mikołaj Kopernik był wszak przekonany, że poznanie prawdy jest możliwe tylko dzięki współdziałaniu wiary i rozumu i że wiara i rozum nie muszą się wykluczać. Wręcz przeciwnie. Ta myśl wybrzmiała w sposób szczególny 7 czerwca 1999 właśnie tu w Toruniu, podczas historycznego spotkania Jana Pawła II ze światem nauki.

Dziękuję pani profesor Caratabrii, że podążyła przez całe życie drogą prawdy i dialogu, który ją pogłębia, za obronę chrześcijańskich fundamentów Europy. Dziękujemy za zaangażowanie na rzecz tolerancji i dialogu między ludźmi, narodami, państwami i kontynentami, za zaangażowanie na rzecz pokoju na świecie.

Ten świat dziś, jak nigdy dotąd, potrzebuje prawdziwego prorocstwa. Potrzebuje prawdziwych autorytetów - odważnych w poszukiwaniu prawdy - i tego, co wzbogaca człowieka.

Gratuluje pani profesor tej nagrody wyrażonej w formie rzeźby dłuta mistrza Zbigniewa Mikielewicza. Niech to dzieło będzie wyrazem uznania dla pani zasług, wspomnieniem Polski,

ojczyzny św. Jana Pawła II i Mikołaja Kopernika, i naszego regionu, który pragnie podążać ich drogą w poszukiwaniu prawdy i harmonii fides et ratio.